dosarul nr.2-1141/2025 /2-25147573-26-2-20102025/

**H O T Ă R Â R E**
în numele Legii

*Dispozitivul hotărârii pronunțat la 07 aprilie 2026*
*Hotărârea integrală întocmită la 13 august 2026, fiind respectat termenul de 45 de zile lucrătoare de la data atacării*

07 aprilie 2026 orașul Râșcani

**Judecătoria Drochia, sediul Râșcani**

Instanța de judecată în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător ADOMNIȚA Maria
grefier VRÎNCEANU Andreea

cu participarea:
reprezentantului reclamantei Șciurovschi Lidia, avocatul Prepelița Nicolai, în baza de mandat nr.1232554 din 15 octombrie 2025,
pârâtei Frunza Anna, născut la *****, număr de identificare *****, cu domiciliul înregistrat în *****,
reprezentantului pârâtei Frunza Anna, avocatul Rusu Constantin, împuternicit prin mandatul nr.2250226 din 12 februarie 2026,

în lipsa:
reclamantei Șciurovschi Lidia, născută la *****, număr de identificare *****, cu domiciliul înregistrat în *****,

examinând în sediul instanței, în şedinţă de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanta Șciurovschi Lidia, reprezentat de avocatul Prepelița Nicolai, împotriva pârâtei Frunza Anna privind repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t

**Poziția, argumentele și solicitările reclamantei din cererea de chemare în judecată**.

La 20 octombrie 2025, reclamanta Șciurovschi Lidia, reprezentată de către avocatul Prepeliță Nicolai, a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Frunza Anna privind repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenției și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, partea reclamantă a invocat că: la data de 15 iulie 2024, Frunza Anna care locuiește în vecinătate cu reclamant Sciurovschi Lidia, a inițiat un conflict cu ultima. În cadrul conflictului respectiv, Frunza Anna, a numit-o pe reclamanta Sciurovschi Lidia cu cuvinte necenzurate în loc public, anume în r-nul Râșcani, s. Corlâteni, str. Tineretului, în perioada de timp 21:00 - 22:30.

Urmare a acțiunilor ilegale din partea lui Frunza Anna în adresa reclamantei Sciurovschi Lidia, ultima a sesizat organele de poliție, formulând o plângere în aceste sens.

Urmare a examinării plângerii adresate către Inspectoratul de Poliție Rîșcani, prin procesul verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator nr.MAI06 332112 din 22 iulie 2024, Frunza Anna a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art.354 Cod Contravențional anume pentru faptul că la data de 15 iulie 2024 a inițiat un conflict și a numit-o cu cuvinte necenzurate pe Sciurovschi Lidia, într-un loc public, fiindu-i stabilită sancțiunea sub forme de amendă în mărime de 18 unități convenționale.

Prin procesul verbal cu privire la contravenție și decizie agentului constatator nr.MAI06 332112 din 22 iulie 2024, s-a constatat indubitabil comiterea de către Frunza Anna a unei acțiuni ilicite în privința reclamantei Sciurovschi Lidia, manifestate prin acostarea/jignirea/numirea cu cuvinte necenzurate în *****, în perioada de timp 21:00 - 22:30. Faptul respectiv, reprezintă temei de adresare cu acțiune în instanța de judecată privind repararea prejudiciului moral cauzat reclamantei Sciurovschi Lidia prin acțiunile ilicite comise de către pârâta Frunza Anna la 15 iulie 2024.

Având în vedere faptul, că prin fapta comisă de pârâta Frunza Anna a fost cauzat prejudiciu moral reclamantei Sciurovschi Lidia, manifestat prin stare de stres, suferințe psihice, ce atentează la drepturile nepatrimoniale ale acesteia, prin somația din 08 septembrie 2025, expediată în adresa pârâtei Frunza Anna, s-a solicitat repararea benevolă a prejudiciului moral cauzat prin fapta comisă de Frunza Anna la data de 15 iulie 2024, în mărime de 10 000 lei, în termen de 5 zile.

Somația respectivă a fost recepționată de pârâta Frunza Anna la data de 09 septembrie 2025, însă cerințele din somație au fost neglijate și careva răspuns la somație reclamanta nu a primit, ceea ce indică asupra faptului că soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară, a fost inițiată de reclamantă, însă nu s-a soldat cu

careva rezultat, pârâta neglijând total cerințele reclamantei. Din acest motiv, reclamanta este nevoită să se adreseze cu prezenta cerere de chemare în judecată, privind repararea prejudiciului moral cauzat ca urmare a contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată.

Reiterează că pârâta Frunza Anna locuiește în vecinătatea reclamantei Sciurovschi Lidia și comportamentul agresiv și neechilibrat manifestat în adresa reclamantei, este de fapt unul continuu, care creează o stare de tensiune și disconfort psiho-emoțional. Posibilitatea de a locui în liniște și armonie în imobilul ce aparține reclamantei Sciurovschi Lidia, este afectat grav de comportamentul ilegal a pârâtei Frunza Anna, confirmat prin procesul verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator nr.MAI06 332112 din 22 iulie 2024. Prin aceste acțiuni, sunt lezate grav drepturile reclamantei, prin privarea de posibilitate de a locui în liniște și armonie în imobilul ce aparține reclamantei Sciurovschi Lidia. Comportamentul ilegal a pârâtei Frunza Anna, în acest mod, aduce atingeri și dreptului de proprietate a reclamantei, care nu poate utiliza locuința sa în mod corespunzător, fiind ”atacată” permanent de comportamentul pârâtei/vecinei sale Frunza Anna, fapt confirmat prin deciziile agentului constatator pre citate. Datorită stresului agravat și stării psiho-emoționale tensionate, a fost nevoită să se adresez la medic pentru a primi un tratament corespunzător, întru ameliorarea efectelor nocive ale faptelor ilegale comise de Frunza Anna. Anume din aceste raționamente, consideră că repararea prejudiciului moral cauzat ei de către Frunza Anna prin fapta ilicită comisă la 15 iulie 2024, constatată prin procesul verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator nr.MA106 332112 din 22 iulie 2024, în mărime de 10 000 lei, este una proporțională gravității faptei comise de Frunza Anna și urmărilor prejudiciabile suportate de ea.

Având în vedere faptul că pârâta nu a dorit benevol să repare prejudiciul cauzat, urmare a somației din 08 septembrie 2025, a fost nevoită să apelez la serviciile avocatului, pentru apărarea drepturilor sale nepatrimoniale, prin formulare prezentei acțiuni. Totodată, având în vedere faptul că a fost nevoită să apelez la serviciile avocatului Prepelița Nicolai, a suportat în acest sens, cheltuieli de judecată formate din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 5 000 lei, cheltuieli care solicită să fie compensate de pârâta Frunza Anna. Cheltuielile de asistență juridică numite, sunt rezonabile, proporționale și real suportate de Sciurovschi Lidia conform actelor justificative anexate. Având în vedere că la aprecierea rezonabilității onorariului se ia în considerație și măsura în care prestația în prezenta cauză limitează posibilitatea avocatului de a activa în alte cauze precum și mărimea sumelor cerute părțile în proces reține că proporțional și rezonabil s-a apreciat onorariul avocatului la suma de 5 000 lei considerându-l suficient și rezonabil pentru prestația avocatului în prezenta cauză la examinarea cauzei.

Cuantificarea onorariului avocatului participant, este realizat în dependență de faptul că cauza examinată, a manifestat o complexitatea sporită, cu antrenarea cunoștințelor din diverse domenii ale legislației în vigoare, fiind în strictă conformitate cu Hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților din RM, nr. 19-februarie /27 mai 2022 din 27 mai 2022 privind recomandările cuantumului onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin cererea de chemare în judecată, reclamanta Șciurovschi Lidia solicită încasarea de la pârâta Frunză Anna, a sumei de 10 000 (zece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție, pârâta fiind recunoscută vinovată de comiterea contravenție prevăzute la art.354 alin.(1) Cod contravențional prin procesul verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.332112 din 22 iulie 2024.

**Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată**.

La 17 martie 2026, reprezentantul pârâtei Frunza Anna, avocatul Rusu Constantin, a depus referință la cererii de chemare în judecată, prin cere solicită respingerea acțiunii motivând că: în susținerii acțiunii la cererea de chemare în judecată au fost anexate câteva extrase medicale pe numele lui Șciurovschi Lidia, fără număr și dată, fiind neclară legătura cu evenimentele din 15 iulie 2024 și, absolut nu este motivată anexarea acestora și legătura de cauzalitate dintre diagnozele stabilite și situația de fapt din data de 15 iulie 2024 și până la moment. Din data presupusei faptei ilicite au trecut circa 20 de luni calendaristice și poziționarea reclamantei pe unele suferințe fizice și psihice la moment, nu este argumentată. Cu referire la ”presupusul prejudiciul moral suferit” ține să menționeze, că după plângerea depusă de către Șciurovschi Lidia, ca rezultat a unui conflict cu Frunza Anna, avut loc la data de 15 iulie 2024, în care ar fi fost încălcată ordinea publică de către ultima și ca urmare a examinării plângerii date, Frunza Anna la data de 15 iulie 2024, conform procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din aceeași dată, întocmite de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Rîșcani, a fost găsită vinovată și sancționată contravențional conform art.354 alin.(1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 18 unități convenționale. Întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în privința lui Frunza Anna urmează a fi considerată ca satisfacerea integrală a pretențiilor, fără cauzarea căror va consecințe.

Reprezentantul reclamantei Șciurovschi Lidia, avocatul Prepelița Ion, în ședință de judecată a susținut cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept invocate în cerere și a solicitat admiterea integrală a acesteia.

Reprezentantul pârâtei Frunză Ana, avocatul Rusu Constantin, în ședința de judecată a susținut referința depusă la data de 17 martie 2026, asupra cererii de

chemare în judecată și a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată. A mai adăugat că pârâta Frunza Ana are 4 (patru) copii minori, este angajată în câmpul muncii dar beneficiază de un salariu modest din care îți întreține copii iar soțul său Frunză Ion, actualmente nu este angajat în câmpul muncii.

Pârâta Frunza Ana, în ședința de judecată, a declarat că nu recunoaște acțiunea înaintată de către Șciurovschi Lidia cu privire la încasarea prejudiciului material și moral și solicită să fie respinsă.

Reclamanta Șciurovschi Lidia nu s-a prezentat în ședința de judecată, atât prin cererea de chemare în judecată cât și prin reprezentantul său, avocatul Prepelița Ion, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

În conformitate cu art.206 alin.(1) Cod de procedură civilă, părţile au dreptul să solicite instanţei judecătoreşti examinarea cauzei în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărîre. (...).

Aplicând prevederile art.206 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța a examinat cauza în lipsa reclamantei Șciurovschi Lidia.

**Aprecierile instanței**.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată din următoarele considerente.

În conformitate art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Prin prisma art.6 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.

Reieșind din prevederile art.118 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate

Prin prisma art.122 Cod de procedură civilă, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu

nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor. Se consideră inadmisibile probele obţinute cu încălcarea prevederilor legii, cum ar fi inducerea în eroare a participantului la proces, încheierea actului de către o persoană neîmputernicită, încheierea defectuoasă a actului procedural, alte acţiuni ilegale. Se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanţii la proces până la data stabilită de judecător, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.1191 şi art.372 alin. (1).

În conformitate cu art.130 alin.(1) - (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

Reieșind din prevederile art.239 și art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată. La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Iar, potrivit art.241 alin.(5) Cod de procedură civilă, în motivare se indică: circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

Prin cererea de chemare în judecată, reclamanta solicită încasarea de la pârâta Frunză Anna, a sumei de 10 000 (zece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție, pârâta fiind recunoscută vinovată de comiterea contravenție prevăzute la art.354 alin.(1) Cod contravențional prin procesul verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.332112 din 22 iulie 2024.

Conform art.9 Cod civil, (1) Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.

(2) Drepturile şi obligaţiile civile apar:

a) din contracte şi din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile;

c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii;

d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Prin prisma art.15 alin.(1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

Reieșind din prevederile art.16 alin.(1) lit. g) și alin.(2) Cod civil, apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin: g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial. (2) Metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condiţiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

În conformitate cu art.19 alin.(1) și (3) Cod civil, în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).

Totodată, reieșind din prevederile art.776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În ședința de judecată s-a constatat că: prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.332112 din 22 iulie 2024, pârâta Frunza Anna a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art.354 alin.(1) Cod contravențional, în sarcina acesteia fiind reținută săvârșirea faptei contravenționale: la 15 iulie 2024, în intervalul orelor 21:00 - 22:30, în *****, a inițiat un conflict cu Șciurovschi Lidia, anul nașterii 1965, ultima fiind numită cu cuvinte necenzurate în loc public (f.d.10), fiindu-i aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale, ceea ce constituie echivalentul sumei de 900 (nouă sute) lei.

Conform art.1998 alin.(1) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Prin prisma art.2022 alin.(1) Cod civil, se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecinţa faptei acelei persoane ori consecinţa izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.

Reieșind din prevederile art.2036 alin.(1) – (2) Cod civil, (1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Drepturile nepatrimoniale sunt drepturi subiective fără conținut economic, strâns legat de persoana fizică. Cu alte cuvinte, drepturile personale nepatrimoniale sunt acele drepturi care sunt lipsite de conținut economic, nefiind susceptibil de evaluare bănească. Din categoria drepturilor personale nepatrimoniale fac parte drepturile legate de existența și de integritatea fizică și morală a persoanei (dreptul la viață, sănătate și integritate corporală, dreptul la libertate, dreptul la secretul vieții private, la onoare, la reputație etc.), drepturile referitoare la elementele de identitate ale persoanei (dreptul la nume, dreptul la domiciliu etc.), drepturile privind creația intelectuală ca formă de exprimare a personalității (dreptul de autor, dreptul de inventator etc.).

Acționarea ilicită, cu vinovăție, a pârâtei Frunza Anna este dovedită prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.332112 din 22 iulie 2024, prin care ultima a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art.354 alin.(1) Cod contravențional și anume că ea, la 15 iulie 2024, în intervalul orelor 21:00 - 22:30, în *****, a inițiat un conflict cu Șciurovschi Lidia, anul nașterii 1965, ultima fiind numită cu cuvinte necenzurate în loc public (f.d.10).

În speță, caracterul ilicit al conduitei pârâtei rezultă din faptul că aceasta a fost sancționată definitiv pentru comiterea contravenției prevăzute de art.354 din Codul contravențional.

Articolul 354 din Codul contravențional califică drept huliganism nu prea grav, între altele, acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice și alte acțiuni similare care tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice.

Prin urmare, în prezenta cauză nu urmează a fi reanalizată vinovăția pârâtei în săvârșirea faptei contravenționale, aceasta fiind stabilită prin actul jurisdicțional definitiv - procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.332112 din 22 iulie 2024.

Instanța urmează însă să stabilească dacă fapta respectivă a cauzat reclamantei un prejudiciu moral și, în caz afirmativ, care este cuantumul unei despăgubiri echitabile.

La caz, instanța reține că onoarea și demnitatea persoanei constituie valori nepatrimoniale protejate de lege, iar atingerea adusă acestora poate genera un prejudiciu moral susceptibil de reparare.

În speță, pârâta nu s-a limitat la o conduită nepoliticoasă sau la o divergență verbală privată, ci i-a adresat reclamantei într-un loc public și în prezența altor persoane expresii necenzurate și ofensatoare, fapt probat în ședința de judecată atât prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.332112 din 22 iulie 2024, cât și prin proba video anexată la materialele cauzei de partea reclamantă.

Caracterul public al conduitei este relevant pentru aprecierea întinderii prejudiciului, deoarece reclamanta a fost pusă în situația de a suporta umilința și disconfortul nu doar ca urmare a adresării directe a cuvintelor jignitoare, ci și în contextul perceperii acestora de către terțe persoane.

Instanța consideră că o asemenea conduită este aptă, în mod obiectiv, să afecteze sentimentul de demnitate al persoanei și să provoace acesteia suferințe de ordin moral.

Instanța reține că protecția onoarei, demnității și reputației persoanei se circumscrie, în anumite circumstanțe, dreptului la respectarea vieții private garantat de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că noțiunea de ”viață privată” include aspecte referitoare la identitatea și integritatea personală, precum și la reputația persoanei, iar afirmațiile sau conduitele de natură să afecteze în mod suficient de serios demnitatea și bunăstarea psihologică pot intra în domeniul de aplicare al art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

La caz, instanța de judecată consideră necesar de a enunța constatările Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Iordan v. Republica Moldova, în care Curtea a examinat o plângere întemeiată pe art.8 în legătură cu afirmații care afectau reputația persoanei. Curtea pornește de la ideea că reputația și identitatea socială a unei persoane pot intra în domeniul protejat de art.8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Astfel, instanța de judecată reține că, dreptul la respectarea vieții private, garantat de art.8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, include protecția reputației și a integrității personale, astfel încât atingerea adusă onoarei și demnității unei persoane poate intra în sfera de protecție a acestei norme.

În acest sens, prezintă relevanță și cauzele Raichinov v. Bulgaria și Yevstifeyev and Others v. Russia, din jurisprudența cărora rezultă importanța conținutului expresiilor, a formei și contextului în care acestea au fost formulate, a caracterului public al acestora și a impactului asupra demnității persoanei.

În aceste cauze, expresiile necenzurate nu au fost formulate într-un cadru privat, ci au fost adresate reclamantei într-un loc public și în prezența altor persoane, ceea ce amplifică atingerea adusă onoarei și demnității acesteia.

Prin urmare, instanța apreciază că fapta pârâtei a depășit nivelul unei simple neînțelegeri verbale și a constituit o atingere efectivă a drepturilor personale nepatrimoniale ale reclamantei, susceptibilă de a genera prejudiciu moral.

Totodată, prejudiciul moral nu presupune în mod obligatoriu existența unei boli psihice, a unui tratament medical sau a unei expertize psihologice. Natura dreptului lezat și circumstanțele concrete ale faptei trebuie analizate în ansamblu.

În același timp, instanța nu poate porni de la prezumția că orice faptă contravențională determină automat un prejudiciu moral într-un anumit cuantum. Este necesară individualizarea prejudiciului în funcție de circumstanțele concrete ale cauzei.

În prezenta cauză, instanța constată că atingerea adusă reclamantei se manifestă prin lezarea onoarei și demnității, ca urmare a utilizării publice a unor expresii necenzurate și ofensatoare, reieșind din înregistrarea video cercetată în ședința de judecată.

În conformitate cu art.2037 Cod civil, (1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

Respectiv, fiecare persoană, care pretinde că a suferit, este în drept să-şi estimeze prejudiciul moral suferit, dar numai instanţa de judecată este împuternicită prin lege să determine mărimea prejudiciului moral prin echivalent bănesc, conducându-se de noţiunea reparării rezonabile, de personalitatea reclamantului şi pârâtului, de circumstanţele cazului concret în care reclamantului i-au fost cauzate suferinţe psihice.

În context, instanța de judecată reiterează faptul că, la stabilirea cuantumului despăgubirii, instanța va ține cont de caracterul și gravitatea prejudiciului moral, de circumstanțele concrete în care acesta a fost cauzat, de caracterul public al faptei, de natura expresiilor utilizate, de numărul și calitatea persoanelor în prezența cărora acestea au fost rostite, de intensitatea atingerii aduse demnității reclamantei, precum și de gradul de vinovăție al pârâtei.

Instanța va ține cont, de asemenea, de faptul că prejudiciul moral nu poate fi evaluat printr-un calcul matematic exact, iar suma acordată trebuie să constituie o satisfacție echitabilă pentru persoana vătămată și să nu se transforme într-o sursă de îmbogățire nejustificată.

De asemenea, instanța la aprecierea compensației prejudiciului moral va lua în considerație și criteriul echității, care presupune că despăgubirile pentru prejudiciu moral trebuie să fie juste, raționale și echitabile, adică trebuie stabilite în așa fel încât să asigure efectiv o compensare suficientă a prejudiciului moral cauzat, ca astfel să fie menținut echilibrul între daunele efectiv pricinuite și suma acordată.

Prin prisma Convenției Europene pentru Apărarea Drepturile Omului, partea vătămată necesită să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudicial material/moral suferit. Cuantumul despăgubirii trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Totodată, instanța reiterează că Curtea Europeană a Drepturilor Omului cere ca compensațiile cu titlu de prejudiciu moral acordate la nivel național să fie comparabile cu cele acordate de Curte în cauze comparabile dar totuși, atunci când stabilește cuantumul prejudiciului moral, Curtea susține că urmează a fi luat în calcul nivelul de trai al populației din statul vizat. Astfel, prejudiciu moral urmează a fi privit ca o compensare și nicidecum ca obținerea unor foloase necuvenite.

Astfel, pornind de la premisa că, prejudiciul moral este perceput ca fiind consecința negativă, nesusceptibilă de evaluare pecuniară, care rezultă din lezarea unui drept sau interes nepatrimonial și constă în dureri fizice sau psihice, instanța constată că în urma acțiunilor pârâtei Frunza Anna, reclamanta a resimțit o stare de umilință, rușine, indignare și disconfort emoțional, fiind afectată în sentimentul propriei demnități. Caracterul public al expresiilor ofensatoare a amplificat trăirile negative ale reclamantei, aceasta fiind nevoită să suporte situația jenantă în prezența altor persoane. Totodată, conduita pârâtei i-a provocat reclamantei supărare, frustrare și o stare de tensiune emoțională, generate de faptul că a fost supusă unei conduite degradante și ofensatoare fără justificare.

În același timp, instanța apreciază că suma solicitată de 10 000 (zece mii) lei, raportată la gravitatea concretă a faptei, depășește nivelul unei compensații echitabile. Or, fapta, deși a adus atingere onoarei și demnității reclamantei, nu a fost însoțită de violență fizică sau alte acțiuni de natură să amplifice în mod substanțial gravitatea prejudiciului moral.

În consecință, instanța consideră că suma de 5 000 (cinci mii) lei este suficientă și proporțională pentru a compensa prejudiciul moral suferit de reclamantă, acordându-i acesteia o satisfacție echitabilă.

Instanța reține că acordarea despăgubirii morale nu are caracter punitiv, ci urmărește compensarea suferințelor morale și restabilirea, în măsura posibilului, a echilibrului afectat prin atingerea adusă drepturilor personale nepatrimoniale.

**Cheltuielile de judecată**.

Prin cererea de chemare în judecată reclamanta a solicitat și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei achitată de reclamantă la înaintarea acțiunii și cheltuielile de judecare a cauzei compuse din cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei.

În conformitate cu art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În conformitate cu art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

Reieșind din prevederile art.83 și 84 Cod de procedură civilă, taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023. Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvenţională, cererea de intervenţie principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanţei judecătoreşti, cererea de declarare a insolvabilităţii, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătoreşti, precum şi alte cereri prevăzute la pct.1 din anexa nr.1 la Legea taxei de stat nr.213/2023. Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii. Taxa de timbru se achită în contul instanţelor de judecată şi se gestionează în conformitate cu art.43 din Legea finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale nr.181/2014. Cuantumul taxei de timbru este determinat în mărime fixă conform Legii taxei de stat nr.213/2023.

Prin prisma art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța va încasa din contul pârâtei Frunza Anna în beneficiul reclamantei Șciurovschi Lidia cheltuielile de judecată compuse din taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei achitată de reclamantă la înaintarea acțiunii.

În conformitate cu art.90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.

Reieșind din prevederile art.96 alin.(1) și ($1^1$) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, pornind de la normele legislației naționale şi practica Curții Europene a Drepturilor Omului, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii Curții, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente:

a. dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată);

b. copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice și alte cazuri stabilite de legislaţie;

c. listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, ține cont de complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa, rezultatul obținut, restricțiile de timp impuse de client cât și de circumstanțele cauzei, natura și durata relației dintre avocat sau reprezentant cu clientul, inclusiv și alți factori.

Conform ordinului de plată seria WL nr.828683 din 15 octombrie 2025, Șciurovschi Lidia a achitat pentru serviciile de asistență juridică suma de 5 000 (cinci mii) lei, (f.d.15), sumă pe care instanța de judecată o apreciază drept reală, necesară şi rezonabilă la caz, și respectiv, urmează a fi încasată din contul pârâtei Frunza Anna în beneficiul reclamantei Șciurovschi Lidia.

Reieșind din prevederile art.98 alin.(1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanţei judecătoreşti de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia.

Potrivit art.85 alin.(1) Cod de procedură civilă, scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute de pct.1 din anexa nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023 şi se aplică în modul prevăzut de alin.(4) din prezentul articol.

Reieșind din pct.1.1.4 anexa nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023, se scutesc de taxa de stat în instanţele de judecată: reclamanții în acţiunile privind

repararea prejudiciului material şi/sau moral cauzat prin infracţiune şi/sau contravenţie.

Prin prisma art. 87 alin.(1) Cod de procedură civilă, valoarea acţiunii se determină din: a) din suma cerută – în acţiunile pentru plata unei sume.

Reieșind din pct.1.1.1 anexa nr.1 la Legea taxei de stat nr.213/2023, 1.1.1, pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, dacă valoarea acţiunii este mai mică sau egală cu 5000 lei, cuantumul taxei de stat este de 5% din valoarea acţiunii, dar nu mai puţin de 150 lei pentru persoanele fizice şi 250 lei pentru persoanele juridice.

În context, dat fiind faptul că reclamanta a fost scutită prin efectul Legii de plata taxei de stat la înaintarea acțiunii privind încasarea pensiei de întreţinere, în temeiul art.98 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța consideră necesar de a încasa de la pârâta Frunza Anna, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 250 (două sute cincizeci) lei (5 000 lei x 5% = 250 lei).

Conform art.19, 1998, 2022, 2025, 2036, 2037 Cod civil, în conformitate cu art.82-84, 94, 117, 118, 236 – 241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e

Se admite parțial, cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanta Șciurovschi Lidia, reprezentat de avocatul Prepelița Nicolai, împotriva pârâtei Frunza Anna privind repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Frunza Anna, născut la *****, număr de identificare *****, cu domiciliul înregistrat în *****, în beneficiul reclamantei Șciurovschi Lidia, născută la *****, număr de identificare *****, cu domiciliul înregistrat în *****:

- suma de 5 000 (cinci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție, pârâta fiind recunoscută vinovată de comiterea contravenție prevăzute la art.354 alin.(1) Cod contravențional – proces verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.332112 din 22 iulie 2024;

- cheltuielile de judecată compuse din taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei, achitată de reclamantă la înaintarea acțiunii;

- cheltuielile de judecare a cauzei compuse din cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei.

În rest, pretențiile din acțiune privind încasarea din contul pârâtei Frunza Anna, a excedentului valorii prejudiciului moral, se resping ca fiind neîntemeiate.

Se încasează de la Frunza Anna, născut la *****, număr de identificare *****, cu domiciliul înregistrat în *****, în beneficiul statului taxa de stat în

mărime de 250 (două sute cincizeci) lei, de a căror plată reclamanta a fost scutit la înaintarea acțiunii prin efectul Legii.

Hotărârea urmează a fi executată benevol, în termen de cel mult 15 zile de la data rămânerii definitive, iar în cazul neexecutării în termenul stabilit, creditorul este în drept să solicite executarea silită în condițiile Codului de executare.

Părțile sunt în drept să solicite hotărârea motivată în termen de 30 de zile de la data emiterii dispozitivului hotărârii, termenul de 30 zile fiind un termen de decădere. După caz, hotărârea integrală va fi întocmi în termen de 45 zile lucrătoare de la data solicitării sau depunerii cererii de apel.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Drochia, sediu Rîșcani, în termen de 30 (treizeci) zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Președintele ședinței, judecător /semnătura/ ADOMNIȚA Maria

Copia corespunde originalului, judecător ADOMNIȚA Maria